

Voedsel, lucht, vocht en warmte

Het is uw taak als composteerder om voor al de afbraak-organismen de leefomstandigheden te creëren waarin ze optimaal kunnen werken. Hun behoeften bestaan uit:

- **Voedsel:** De resten uit keuken en tuin bevatten alle elementen die de compostorganismen nodig hebben.
- **Lucht:** Een mengsel van groen en bruin materiaal is ideaal om voldoende lucht in de holtes tussen het organisch materiaal te krijgen. Dus: verwerk niet enkel grasmaaisel en de resten van groenten en fruit, maar ook drogere tuinresten.
- **Vocht:** Te weinig vocht remt de werking van de micro-organismen. Te veel vocht verdringt de aanwezige zuurstof uit het composterende materiaal. Een vochtgehalte van 50 à 60 % is ideaal. Vooral in het begin van het composteringsproces is er behoefte aan vocht. Naarmate de compost verder rijpt, vraagt het proces minder vocht.
- **Warmte:** het compostierend materiaal in een compostbak warmt na iedere omzetting op door de activiteit van de micro-organismen. Compostwormen en andere 'grotere' compostorganismen zijn enkel in de 'koelere' periodes goed vertegenwoordigd.

Wie in zijn tuin één of meer kringlooptechnieken toepast, heeft een kringlooptuin. Groot of klein, strak of spontaan, bloemen- of grasrijk; elke tuin kan een kringlooptuin zijn. Snoeihout omtoveren tot vlechtwerk, het gazon mulchmaaien, mulch als bodembedekking toepassen, kippen houden ...; het zijn allemaal kringlooptechnieken. U voorkomt tuinresten of u hergebruikt ze in de tuin.

Ook thuiscomposteren is een kringlooptechniek. Voor de aankoop van een (gesubsidieerde) compostbak, kunt u informeren bij de milieudienst van uw gemeente.

Andere folders verschijnen in deze reeks:

- Thuiscomposteren in het compostvat
- Mulch in de kringlooptuin
- Hoe verzorgt u vaste planten in de kringlooptuin?
- Hoe kiest u vaste planten voor de kringlooptuin?

Meer info over thuiscomposteren:

- Composteren en Kringlooptuinieren (boek van Ivo Pauwels i.s.m. Vlaco vzw)
- Thuiscomposteren in de kringlooptuin (Vlaco-brochure, 60 blz.)
- Vlaco-compost brengt leven in uw tuin (Vlaco-brochure, 40 blz.)
- Bij uw lokale compostmeester

Vlaamse Compostorganisatie vzw
Kan. De Deckerstraat 37 | 2800 Mechelen
T: 015 451 370 | F: 015 218 335 | info@vlaco.be

.....
ONTDEK OOK DE VLACO-WEBSITE:

www.vlaco.be

Vlaamse Compostorganisatie vzw

Thuiscomposteren in compostbakken

WWW.VLACO.BE

Wat is compost en wat is composteren?

Composteren is een natuurlijk proces waarbij onder gecontroleerde omstandigheden micro-organismen en kleine ongewervelde organismen (bacteriën, schimmels, compostwormen, pissebedden, mijten...) keuken- en tuinresten (in aanwezigheid van zuurstof en vocht) omzetten in een humusrijk product, compost genaamd.

Organische resten die in de tuin niet meteen een nuttige bestemming krijgen, composteert u best. Voor het eindproduct – de compost – zijn er een heleboel nuttige toepassingen te bedenken in moes-, sier- of fruittuin, in de plantenbakken ... Om te composteren hebt u een goede afwisseling nodig van groen materiaal (stikstofrijke, vochtige, zachte en voedselrijke tuin- en keukenresten) en bruin materiaal (koolstofrijke, droge, stugge, grove tuinresten). Zijn de omstandigheden optimaal dan komt het composteerproces spontaan op gang en verkrijgt u na enige tijd (en na een of twee keer omzetten) compost. Zelfgemaakte compost is een donkerbruin, kruimelig, meestal naar bosgrond ruikend materiaal. Het is een ware weldaad voor het tuinleven.

Hebt u een kleinere tuin (<200 à 400m²)? Bekijk dan zeker ook onze folder 'Thuiscomposteren in het compostvat'.

Hoe lang duurt het composteringsproces?

Houdt u rekening met alle raadgevingen, dan oogst u na 6 tot 9 maanden een compost van prima kwaliteit. Wie compost maakt met tuin- en keukenresten en deze compost zelf gebruikt, sluit de kleine materialen- en nutriëntenkringloop, en levert een positieve bijdrage aan het milieu en het klimaat.

Wat kunt u composteren en wat composteert u niet?

WEL

- fruit- en groenteresten
- koffiedik en filterzakjes
- theeblaadjes en –zakjes
- noten en doppen
- tuin- en snijbloemen
- haagscheersel
- grasmaaisel (beperkt)
- bladeren en naalden
- uitwerpselen van planteneters

NIET

- gekookt voedsel
- saus, vet en olie
- resten met dierlijk materiaal zoals beenderen, vis- en vleesresten
- synthetische materialen
- luiers
- aarde, grond, (hout)as, kalk
- stof van de stofzuiger
- uitwerpselen van vleeseters

Hoe gaat u te werk?

- U werkt het makkelijkst met 2 of 3 compostbakken naast elkaar. U kunt compostbakken zelf maken. Maak de voorkant van de bakken afneembaar, gebruik brede planken en laat daartussen een smalle spleet. **1** Er zijn ook stevige (kunststof)compostbakken (1m³) op de markt.
- Vullen van bak 1: De verse tuin- en keukenresten brengt u naar de eerste bak. U doet dit tot deze bak vol is. **2**
- Omzetten naar bak 2: Nu bak 1 vol is, is het tijd om het materiaal naar bak 2 te 'verhuizen'. Verwijder de voorkant van bak 1 **3** en krab van boven naar beneden met een riek het materiaal los. **4** **5** Is het materiaal te droog, voeg dan water toe. **6** Is het te plakkerig of te nat, meng dan wat bruin materiaal bij. Schep alles in bak 2. De optimale omstandigheden van vocht, lucht en voedsel die nu in het materiaal ontstaan, veroorzaken in korte tijd een warmtepiek **7** die de compostering versnelt. Het nieuwe tuin- en keukenafval, stapelt u terug in de geleegde eerste bak.
- Omzetten naar bak 3: De vertering in bak 2 verloopt snel. Na enkele weken is het volume erg geslonken. Wilt u luchtige, rijpe compost dan is een tweede omzetting (van bak 2 naar 3) nodig. U herhaalt: voorkant bak openen, materiaal loskrabben, en alles in de volgende bak kieperen. Bij de eerstvolgende omzetting oogst u eerst de rijpe compost uit bak 3 **8**, en schuift u de inhoud van bakken 1 en 2 door naar de volgende bakken.
- Enkele tips: Geef uw 2de en 3de bak een dakje om uitspoeling door regen te voorkomen. Afhankelijk van de toepassing kunt u de compost ook zeven. **9**

